

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Gearresteerd in Brazilië

Abu Dhabi Colombo Copenhagen London Luanda San José Sana'a Zagreb Abuja Chongqing Cotonou Ljubljana Luxembourg San Francisco Santiago De Chi

Gearresteerd in Brazilië

Gearresteerd in Brazilië

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Algemeen	7
Wat gebeurt er als u bent gearresteerd in het buitenland?	
Wat doet u als u bent gearresteerd in het buitenland?	
Wat doet het ministerie van Buitenlandse Zaken?	
2. Bijstand	15
Consulaire bijstand en de landenlijst	
De Nederlandse vertegenwoordiging	
3. Detentie	15
Wat te doen tijdens detentie	
4. Rechtsbijstand	21
Particulier advocaat	
Pro Deo advocaat	
Tolk	
5. Het strafproces	23
6. Mogelijkheid tot strafoverdracht	29
WOTS	
WETS	
7. Tot slot	31
8. Bijlagen	33
Adressenlijst Nederlandse vertegenwoordiging	
Overige belangrijke adressen	
Landenlijst	
Woordenlijst	

Inleiding

U bent gearresteerd in Brazilië. Het is mogelijk om na uw arrestatie bepaalde hulp te ontvangen van de Nederlandse vertegenwoordiging. Deze hulp wordt consulaire bijstand genoemd. Nederlandse vertegenwoordigingen zijn ambassades, consulaten-generaal en honorair consulaten die Nederland vertegenwoordigen in het buitenland. Zij geven u informatie en staan u bij in deze moeilijke situatie. Eventueel verwijzen zij u door naar hulpverlenende instanties.

Deze brochure is geschreven om u en uw familie te informeren over rechtsbijstand, het strafproces, het gevangeniswezen en de rol van verschillende Nederlandse instanties tijdens uw detentie. Eerst vindt u informatie over wat de Nederlandse vertegenwoordiging wel of niet voor u kan betekenen. Daarna volgt informatie over uw detentie. Vervolgens wordt ingegaan op de rechtsbijstand die u kunt krijgen en het strafproces. Tot slot worden de mogelijkheden om uw straf in Nederland uit te zitten behandeld.

151

Als u in contact wenst te komen met de Nederlandse vertegenwoordiging moet u dit aangeven bij de lokale autoriteiten. Pas daarna wordt de Nederlandse vertegenwoordiging ingelicht over uw arrestatie en zal een consulaire medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging proberen zo spoedig mogelijk contact met u op te nemen. Dit kan zijn in de vorm van een bezoek, een telefoongesprek of het toesturen van een informatiepakket.

Houdt u er rekening mee dat het rechtssysteem en de gevangnissen in Brazilië anders zijn dan in Nederland.

Een arrestatie in het buitenland roept ook voor uw familieleden en/of andere relaties vaak veel vragen op. U kunt één contactpersoon in Nederland aanwijzen die contact kan opnemen en onderhouden met het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag over uw detentie. U bepaalt zelf wie deze contactpersoon is.

Contactgegevens van de hulpverlenende instanties vindt u achter in deze brochure. Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen? Neemt u dan contact op met de Nederlandse vertegenwoordiging in uw regio. U vindt de Nederlandse vertegenwoordiging in uw regio in de meeste hoofdsteden van het land. Adressen vindt u via de lokale autoriteiten of via het internet: www.rijksoverheid.nl

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Algemeen

Wat gebeurt er als u bent gearresteerd in het buitenland?

Als u in het buitenland bent gearresteerd, betekent dit dat u volledig bent onderworpen aan het strafrechtstelsel van dat land. Dit strafrechtelijk systeem kan nogal verschillen van het Nederlandse systeem. Realiseert u zich dat u **in geen geval** een beroep kunt doen op het feit dat u buitenlander bent om u te onttrekken aan het strafrechtstelsel in een ander land.

Wat doet u als u bent gearresteerd in het buitenland?

171

U doet er goed aan de Nederlandse vertegenwoordiging zo snel mogelijk door de lokale autoriteiten op de hoogte te laten brengen van uw arrestatie. Als Nederlander, of als u in bezit bent van een geldig Nederlands vreemdelingen- of vluchtelingenpaspoort, heeft u recht op contact met een consulaire medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging. Consulaire medewerkers kunnen u daar waar mogelijk en toegestaan consulaire bijstand verlenen **wanneer u daar om verzoekt**. Zij geven u dan advies en informatie en kunnen u doorverwijzen naar hulpverlenende instanties.

Wat doet het ministerie van Buitenlandse Zaken?

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft vooral een bemiddelende taak. Wanneer u schriftelijk aangeeft dat u van deze bemiddeling gebruik wenst te maken, zal de contactpersoon die u heeft aangewezen worden geïnformeerd over uw arrestatie. Ook zullen belangrijke zaken zoals uw verblijfplaats en uw vonnis aan uw contactpersoon worden doorgegeven. Het ministerie van Buitenlandse Zaken kan eventueel ook bemiddelen bij het overmaken van geld door familie of andere relaties. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

De Nederlandse overheid treedt op grond van internationale afspraken niet in de rechtsgang van een ander land als het gaat om de totstandkoming van een rechterlijk oordeel over de schuldvraag en de bepaling van de strafmaat. Wel kan Nederland de lokale autoriteiten aanspreken op een menswaardige behandeling wanneer duidelijk wordt dat u slechter wordt behandeld dan de andere gedetineerden in dezelfde omstandigheden.

2. Bijstand

Consulaire bijstand en de landenlijst

Het land waar u gedetineerd bent, is verantwoordelijk voor uw welzijn. Elk land bepaalt zelf de mate van zorg aan de gedetineerden. De landen die op de landenlijst staan, voldoen op grond van internationale afspraken en verdragen aan een aantal minimum voorwaarden op het gebied van detentieomstandigheden. Dat betekent overigens niet dat de omstandigheden gelijk zijn aan die in Nederland.

Landenlijst

Als u bent gedetineerd in een land dat op de landenlijst staat, ontvangt u een basispakket consulaire bijstand. Dit basispakket bestaat uit:

1. Uitgebreide schriftelijke informatie over de consulaire bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken en over andere instanties betrokken bij de gedetineerdenbegeleiding;
2. Eén persoonlijk bezoek van een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging;
3. Mogelijk juridisch advies en begeleiding bij resocialisatie;
4. Een tijdschrift.

191

De landenlijst vindt u in de bijlage.

Niet op de landenlijst

Als u bent gedetineerd in een land dat niet op de landenlijst staat, ontvangt u het basispakket en een aanvullend maatwerkpakket. Onder dit aanvullende maatwerkpakket vallen:

1. Vervolgbezoeken door een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging;
2. Extra (lokale) zorg tijdens de detentie waar toegestaan;
3. Een maandelijks gift.

De Nederlandse vertegenwoordiging

De Nederlandse ambassade in Brasilia is de officiële vertegenwoordiging van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten en het Caraïbisch gebied. Onder de ambassade in Brasilia vallen de consulaten-generaal in Sao Paulo en Rio de Janeiro en de honorair consulaten in Belém, Belo Horizonte, Curitiba, Fortaleza, Manaus, Porto Alegre, Recife, Salvador, Santos en Vitória. De Nederlandse vertegenwoordiging behartigt de belangen van alle Nederlanders in Brazilië. Brazilië is opgedeeld in drie regio's waarin de Nederlandse vertegenwoordiging is gevestigd. Als u gearresteerd bent in een bepaalde regio heeft u contact met de Nederlandse vertegenwoordiging in die regio.

De adressen en telefoonnummers van de Nederlandse vertegenwoordiging (de ambassade, de consulaten-generaal en de honorair consulaten) vindt u achter in deze brochure.

| 10 |

Contact

Een medewerker van de Nederlandse vertegenwoordiging probeert na de melding van uw arrestatie zo snel mogelijk met u in contact te komen door middel van een bezoek, een telefoongesprek of het toesturen van een informatiepakket. Dit is niet altijd eenvoudig of mogelijk en in sommige gevallen kan toestemming van de plaatselijke autoriteiten nodig zijn. De Nederlandse vertegenwoordiging zal altijd haar uiterste best (blijven) doen om contact met u op te nemen. U doet er verstandig aan zelf de lokale autoriteiten in te lichten als u contact met de Nederlandse vertegenwoordiging wenst.

Inlichten over plaatselijke procedures

De Nederlandse vertegenwoordiging informeert u (in grote lijnen) over het Braziliaanse lokale rechtsstelsel, zoals:

- bijzonderheden over rechtshulp
- procedures over vervolging
- voorarrest
- vrijlating op borgtocht
- instellen van beroep
- aanvragen van gratie

De informatie over het lokale rechtsstelsel helpt u beter te begrijpen wat er gebeurt en wat uw rechten zijn. Voor meer gedetailleerde informatie over de Braziliaanse wet- en regelgeving kunt u terecht bij een advocaat.

De weg wijzen naar juridische hulp

De Nederlandse vertegenwoordiging kan u de weg wijzen naar juridische hulp, zoals de rechtsbijstand waar uitgebreider op in wordt gegaan in hoofdstuk 4. De Nederlandse vertegenwoordiging kan er niet voor zorgen dat u een voorkeursbehandeling krijgt of op borgtocht vrij kunt komen. Ook kan niet in de rechtsgang van een ander land worden getreden en kan er geen onderzoek worden ingesteld naar een strafbaar feit. De Nederlandse vertegenwoordiging kan u wel een lijst geven met namen van advocaten, maar doet geen uitspraken over de kwaliteit van die advocaten.

Dubbele nationaliteit

Als u naast de Nederlandse nationaliteit ook een andere nationaliteit bezit en u in het land van die andere nationaliteit bent gearresteerd, zal de Nederlandse vertegenwoordiging zich inzetten om op dezelfde manier en in dezelfde mate consulaire bijstand te verlenen als aan andere gedetineerden met (alleen) de Nederlandse nationaliteit, mits de lokale autoriteiten daar toestemming voor verlenen.

| 11 |

Het kan gebeuren dat de Nederlandse vertegenwoordiging u geen consulaire bijstand mag verlenen. Veel landen gaan er namelijk niet mee akkoord dat gedetineerden met een dubbele nationaliteit consulaire bijstand krijgen van de vertegenwoordiging van de andere nationaliteit.

In het geval u naast de Nederlandse nationaliteit ook een andere nationaliteit bezit en u in een derde land gearresteerd bent, dient u een keuze te maken van welke vertegenwoordiging u consulaire bijstand wenst. Voorbeeld: als u de Nederlandse én de Italiaanse nationaliteit heeft en in Costa Rica bent gedetineerd, moet u kiezen of u consulaire bijstand wenst van de Italiaanse vertegenwoordiging of van de Nederlandse vertegenwoordiging.

Mogelijk verlies Nederlandse nationaliteit

Heeft u naast de Nederlandse nog een andere nationaliteit en bent u buiten de EU gedetineerd, dan is het mogelijk dat u tijdens uw detentie de Nederlandse nationaliteit verliest. Iedere Nederlander met een **dubbele nationaliteit** verliest in principe automatisch de Nederlandse nationaliteit wanneer hij als meerderjarige 10 jaar buiten het Koninkrijk of de EU verblijft.

Dit verlies kan maar op twee manieren worden voorkomen:

1. door vóór het verstrijken van die periode van 10 jaar, minimaal één jaar weer binnen het Koninkrijk of de EU te gaan wonen;
2. door vóór het verstrijken van die periode van 10 jaar, een paspoort of een verklaring bezit Nederlanderschap verstrekt te krijgen.

Door één van de beide handelingen te verrichten, gaat er voor u een nieuwe periode van 10 jaar van start. Binnen die periode moet u opnieuw aan één van deze voorwaarden voldoen om verlies van de Nederlandse nationaliteit te voorkomen. Indien u vermoedt dat u tijdens uw detentie de Nederlandse nationaliteit dreigt te verliezen, kunt u bij de Nederlandse vertegenwoordiging alléén een verklaring van Nederlanderschap aanvragen. De kosten voor deze verklaring komen voor uw eigen rekening.

| 12 |

Minderjarige kinderen

Heeft u het ouderlijk gezag over één of meer kinderen? Op het moment dat u gedetineerd raakt, is het mogelijk dat u dit gezag niet meer kunt uitoefenen. Als de andere ouder die achterblijft ook ouderlijk gezag heeft, kan hij of zij gewoon beslissingen voor de kinderen nemen. Denk bijvoorbeeld aan beslissingen over school of medische behandelingen. Maar bent u de enige ouder die het gezag over deze kinderen heeft en gaan achterblijvende familieleden op uw kinderen passen, dan moeten zij contact opnemen met Jeugdzorg in uw gemeente in Nederland om het gezag te regelen.

Bescherming persoonsgegevens

Het ministerie van Buitenlandse Zaken mag - om privacy-redenen en ter voorkoming van misverstanden - zonder uw toestemming geen informatie aan andere personen verstrekken.

Juridisch advies

Stichting PrisonLAW geeft onder bepaalde voorwaarden onafhankelijk juridisch advies aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland en zet zich in voor het bestrijden van mensenrechtenschendingen.

Het is mogelijk dat PrisonLAW in samenwerking met uw lokale advocaat de verdediging in uw strafzaak voert. PrisonLAW mag in het buitenland niet zelfstandig als advocaat optreden en werkt daarom altijd samen met een lokale advocaat. Daarnaast kan PrisonLAW uw familieleden of andere contactpersonen in Nederland juridisch advies geven over uw zaak. Ook kan PrisonLAW u helpen bij een aantal procedures, zoals kwijtschelding van boetes, verzoeken tot voorwaardelijke invrijheidsstelling en het begeleiden van uw WOTS-verzoek. PrisonLAW kan gedetineerden in het buitenland bezoeken om de voortgang van de rechtszaak te bespreken. Ook overleggen zij met advocaten en instanties.

U kunt aan de Nederlandse vertegenwoordiging aangeven dat u begeleiding wenst door PrisonLAW. Na een intakegesprek met u of uw contactpersoon bepaalt PrisonLAW of en op welke manier zij u kunnen bijstaan in uw rechtszaak. Voor deze werkzaamheden vraagt PrisonLAW een kleine financiële vergoeding. Gesprekken met een medewerker van PrisonLAW zijn vertrouwelijk.

Voor meer informatie kunnen u en uw contactpersoon kijken op www.prisonlaw.nl.

| 13 |

Resocialisatie

Bureau Buitenland van Reclassering Nederland ondersteunt gedetineerden die in Nederland wonen en een Nederlands paspoort of een geldige Nederlandse verblijfsvergunning hebben en die na de detentie terugkeren naar Nederland.

Zij doen dit door de inzet van vrijwilligers. Indien er vrijwilligers van Bureau Buitenland in uw land van detentie actief zijn (dit is niet in ieder land toegestaan), kunnen zij u bezoeken en gesprekken met u voeren over uw terugkeer op termijn naar Nederland. Verder kan Bureau Buitenland u ondersteunen met het opmaken van een sociaal rapport of het aanbieden van studiefaciliteiten. De gesprekken die u voert met de vrijwilligers zijn vertrouwelijk.

Om in aanmerking te komen voor begeleiding door Bureau Buitenland dient u het reclasseringsformulier in te vullen en terug te (laten) sturen naar Reclassering Nederland. Het Bureau Buitenland zal daarna contact met u opnemen.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en Bureau Buitenland van Reclassering Nederland wisselen, als u daarvoor toestemming geeft, op beperkte schaal informatie uit.

Voor meer informatie kunnen u en uw contactpersoon kijken op www.reclassering.nl.

Extra zorg

In landen die niet op de landenlijst staan kunt u een beroep doen op extra zorg. Reclassering Nederland Bureau Buitenland biedt deze sociale en maatschappelijke zorg aan. Hieronder vallen een handboek stresshantering en extra bezoeken ter ondersteuning. Bespreekt u deze extra zorg met de reclasseringsvrijwilliger.

3. Detentie

Wat te doen tijdens detentie

Algemeen

In dit hoofdstuk leest u meer over het Braziliaanse gevangeniswezen. De situatie is van toepassing op zowel huizen van bewaring als gevangenis. De regels verschillen aanzienlijk per gevangenis.

Contactpersoon

U mag zelf één contactpersoon aanwijzen waarmee het ministerie van Buitenlandse Zaken contact onderhoudt. Bij voorkeur woont uw contactpersoon in Nederland en is meestal een partner, ouder, naast familielid of goede vriend/vriendin.

Om te weten te komen wat er met u gebeurt en hoe het met u gaat, kan een contactpersoon in Nederland contact onderhouden met het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag, Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid, afdeling Consulaire Aangelegenheden (DCV/CA), telefoonnummer: +31 (0)70 - 348 5050, bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 12.30 uur.

Wanneer beschikbaar, zal het ministerie uw contactpersoon informeren over het volledige adres van de gevangenis en eventueel de naam en contactgegevens van uw advocaat.

Familieleden van gedetineerden die op Aruba, Sint Maarten, Curaçao en Caraïbisch Nederland wonen, kunnen zich wenden tot de Nederlandse vertegenwoordigingen op de betreffende eilanden.

De adressen daarvan vindt u achter in de brochure.

Reglement

U dient zich te houden aan de regels van de gevangenis waarin u zich bevindt. Deze regels zijn vastgelegd in een reglement dat u bij aankomst kunt opvragen. Wanneer u zich niet houdt aan de regels heeft de gevangenisdirectie het recht bepaalde privileges, zoals het inkopen van

artikelen bij de gevangeniswinkel of het telefoneren (in São Paulo niet toegestaan), (tijdelijk) af te nemen.

Plaats van detentie

Na uw arrestatie wordt u naar een politiebureau of een tijdelijke gevangenis (*Centro de Detenção Provisória*) gebracht, daarna wordt u meestal overgeplaatst naar een andere gevangenis. U kunt een verzoek indienen om in de oorspronkelijke gevangenis te blijven of om naar een specifieke andere gevangenis te gaan. Dit verzoek moet u indienen bij uw advocaat die het voorlegt aan de rechter. U kunt het verzoek tijdens uw rechtszitting ook zelf indienen bij de rechter. Wanneer u dit wenst, kan uw verzoek tot overplaatsing door de Nederlandse vertegenwoordiging schriftelijk ondersteund worden. Als uw verzoek wordt afgewezen, kunt u na enige tijd opnieuw een zelfde verzoek indienen. U kunt de gevangenisautoriteiten vragen naar de mogelijkheden. Overplaatsingen binnen dezelfde gevangenis moet u zelf bij de directie aanvragen, eventueel door tussenkomst van uw advocaat. Overplaatsingen tussen strafinrichtingen worden om veiligheidsredenen niet door de autoriteiten gemeld aan derden. Het is belangrijk dat u zelf uw overplaatsingen aan de Nederlandse vertegenwoordiging bekend maakt. Uw persoonlijke eigendommen (inclusief zelf gekochte kleding) mag u niet altijd meenemen bij een overplaatsing naar een andere gevangenis.

| 16 |

Taal

Gedetineerd zijn in het buitenland kan zowel geestelijk als lichamelijk heel zwaar zijn. Deze situatie kan verder worden bemoeilijkt door taalproblemen. U kunt hierin verandering brengen wanneer u zo snel mogelijk probeert Portugees te leren.

Inkoop

Binnen de gevangenis kunt u (meestal) artikelen kopen zoals fruit, snoep, rook- en toiletartikelen, schrijfwaren, kleding en schoenen.

Bezoekmogelijkheden

U mag bezoek ontvangen mits de naam van de bezoeker voorkomt op uw bezoekerslijst. De regels hiervoor verschillen per gevangenis. Stelt u zich van tevoren op de hoogte van de mogelijkheden. In een aantal gevangnissen mag u bijvoorbeeld alleen bezoek ontvangen van directe

familie. Dit betekent dat vrienden en soms zelfs ongehuwde partners niet op bezoek mogen komen. Het bezoek moet rekening houden met strenge veiligheidscontroles. Zo zijn er bijvoorbeeld bepaalde kledingvoorschriften voor het bezoek. Vraagt u dit tijdig na bij de gevangenisautoriteiten voordat uw bezoek komt.

Familieleden of relaties wordt aangeraden contact op te nemen met de afdeling Consulaire Aangelegenheden van het ministerie van Buitenlandse Zaken voordat zij een lange reis ondernemen, die dan soms tevergeefs blijkt te zijn. Ook uw advocaat of de gevangenisdirectie kan uw familieleden of relaties informatie geven over de bezoeksregeling.

Correspondentie

U mag onbeperkt brieven verzenden en ontvangen, maar censuur kan worden toegepast. Dit betekent dat de gevangenisdirectie het recht heeft de inhoud van brieven te controleren. In de verzending of afgifte van brieven treedt al gauw veel vertraging op, zeker wanneer een brief niet in het Portugees is geschreven en daarom vertaald moet worden. Als u zicht wilt houden op (de volgorde van) in- en uitgaande post kunt u het beste de brieven nummeren.

| 7 |

Pakketten

Uw familie of andere relaties kunnen, als de omstandigheden dat toelaten, pakketten voor u direct naar de gevangenis sturen. De regels voor het ontvangen van pakketten verschillen per land en per gevangenis. Voor de meeste pakketten gelden maximale afmetingen en gewichtsbepalingen. Logischerwijs wordt de inhoud van de pakketten gecontroleerd door de douane in het land van detentie en door het gevangenispersoneel. Veel goederen, zoals glazen potten, zijn niet toegestaan. Meestal mag u alleen nieuwe en niet gebruikte artikelen ontvangen. Het is daarom verstandig een kopie van de aankoop bon mee te laten sturen.

Telefoneren

In de gevangenis kunt u niet gebeld worden. Met uitzondering van de staat Sao Paulo kunt u, over het algemeen, zelf wel bellen in de gevangenis. Niet alle telefoons zijn geschikt om internationaal te bellen. Hoe vaak u naar het buitenland kunt bellen, hangt af van de omstandigheden in uw gevangenis. Telefoonkosten komen voor uw eigen rekening. Voor dringende zaken of

concrete vragen kunt u telefonisch contact opnemen met de Nederlandse vertegenwoordiging.

Geld ontvangen

In de Braziliaanse gevangnissen heeft u geld nodig voor het kopen van extra artikelen als levensmiddelen en toiletartikelen (*pecúlio*). Wanneer u in de gevangenis werkt, kunt u geld verdienen. Ook mag u geld van buiten ontvangen. Gevangnissen hebben regels over de hoeveelheid geld die u in een keer mag ontvangen. Informeer bij de gevangenis naar de regels voordat u geld laat overmaken.

Als geld overmaken niet rechtstreeks kan, kunnen familie of andere relaties geld overmaken via het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het ministerie van Buitenlandse Zaken machtigt de Nederlandse vertegenwoordiging het geld in de vorm van een cheque of contant geld in de tegenwaarde in Reais aan u in de gevangenis te overhandigen. De afdeling DCV/CA kan de procedure hiervoor uitleggen aan de contactpersoon

| 18 |

Nadat het geld op de rekening van het ministerie van Buitenlandse Zaken is ontvangen en het ministerie hiervoor toestemming heeft gegeven, betaalt de Nederlandse vertegenwoordiging het geld aan u uit. Het geld wordt overgemaakt naar uw rekening in de gevangenis. Voor deze financiële bemiddeling worden **éénmalig** kosten in rekening gebracht (50 Euro).

Financiële ondersteuning

Alle gedetineerden van Nederlandse nationaliteit in Brazilië ontvangen een maandelijkse schenking van 30 Euro. Dit geld is bedoeld als aanvulling op de dagelijkse levensbehoeften in de gevangenis en hoeft u niet terug te betalen. De Braziliaanse justitiële autoriteiten moeten wel instemmen met de verstrekking van deze gift. Om problemen te voorkomen, dient u een ontvangstbevestiging voor de maandelijkse gift te ondertekenen.

Medische zorg

In de Braziliaanse gevangnissen zijn in principe de basisvoorzieningen voor medische zorg aanwezig. Iedere gevangenis beschikt over een (tand) arts, die verantwoordelijk is voor de gezondheidszorg van de gevangenen.

Als u een arts wilt zien, moet u hiervoor een verzoek indienen of intekenen op een lijst. Als u medicijnen gebruikt, is het van groot belang dat u de gevangenisarts hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte brengt.

Soms is het gewenst dat uw arts in Nederland schriftelijke informatie verstrekt. Hierbij kan de Nederlandse vertegenwoordiging in samenwerking met de afdeling DCV/CA en uw contactpersoon zo nodig bemiddelen. Het is mogelijk dat u daarvoor iemand schriftelijk moet machtigen. U moet zich goed realiseren dat de medische zorg in de Braziliaanse gevangenissen over het algemeen beperkt blijft tot het hoogst noodzakelijke.

Klachten

Klachten over de behandeling in de gevangenis kunt u bespreken met de Nederlandse vertegenwoordiging. Daarbij wordt bekeken welke actie de Nederlandse vertegenwoordiging, uw advocaat of uzelf kunnen nemen als dat nodig is. Vaak is het beter om eerst uw klacht met de gevangenisdirectie te bespreken.

Wanneer u niet tevreden bent over uw huidige advocaat, kan de Nederlandse vertegenwoordiging u vertellen of en hoe u van advocaat kunt veranderen.

Werk

Veel gedetineerden werken in ruil voor een (kleine) vergoeding en/of strafvermindering. Vaak ontvangt u voor drie dagen werken één dag strafvermindering, maar het kan ook per aantal gemaakte producten zijn. Of u mag werken hangt af van de gevangenisautoriteiten.

Sociale zekerheid

Nederlandse gedetineerden in Nederland hebben geen recht op een uitkering en AOW. Ook Nederlandse gedetineerden in het buitenland niet. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is door nieuwe wetgeving sinds 1 januari 2014 verplicht uw gegevens door te geven aan uitkeringsinstanties. Daarnaast bent u ook zelf verplicht, eventueel via uw contactpersoon, de uitkeringsinstantie te informeren over uw detentie. Uitkeringen die tijdens detentie onterecht zijn ontvangen, worden met terugwerkende kracht teruggevorderd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Vluchten

Gedetineerden die uit een gevangenis en vervolgens uit Brazilië vluchten, kunnen op de internationale signaleringslijst geplaatst worden. Brazilië werkt nauw samen met Interpol. Een vluchtpoging wordt gezien als een gebrek aan goed gedrag en kan jaren later een belemmering vormen voor een voorwaardelijke vrijlating. Een mislukte vluchtpoging leidt tot een aantekening in uw dossier, waardoor bepaalde voorrechten niet of beperkt voor uw beschikbaar zullen zijn.

Beoordeling einde straf

De uitvoeringsrechter bepaalt wanneer uw straf is afgelopen. Uw totale straf wordt verkort met de tijd die u al in voorlopige hechtenis heeft vastgezet en de strafverkortung die via werk of studeren wordt behaald.

Niet betaalde boetes worden aan het einde van de gevangenisstraf omgezet in een 'actieve schuld'. De schuld blijft dan staan, ook nadat u het land verlaten hebt, en kan dus bij aanvraag van een visum of bij terugkeer in Brazilië problemen veroorzaken.

| 20 |

Na beëindiging detentie

Veroordeling wegens een drugsdelict is voor Brazilië meestal aanleiding een buitenlander het land uit te wijzen, nadat de straf geheel is uitgezeten. De Minister van Justitie geeft een bevel tot uitzetting. In principe kunt u niet meer terugkeren naar Brazilië. Bij eventuele uitzonderingen wordt er rekening gehouden met de aard en de ernst van het delict, de duur van het verblijf in Brazilië, of u getrouwd bent met een Braziliaanse man of vrouw en of u kinderen heeft die in Brazilië zijn geboren en/of opgegroeid. Tegen de beslissing kunt u beroep aantekenen. U kunt, indien nodig, na uw definitieve vrijlating een nieuw reisdocument bij de Nederlandse vertegenwoordiging aanvragen. Een reisdocument wordt pas verstrekt nadat van de Braziliaanse autoriteiten een verklaring is ontvangen dat u daadwerkelijk het land mag verlaten.

4. Rechtsbijstand

Algemeen

Wie in Brazilië is gearresteerd op verdenking van het plegen van een strafbaar feit, heeft recht op rechtsbijstand. De rechter vraagt u tijdens een eerste verhoor of u een particulier advocaat wenst aan te stellen, die uzelf moet betalen, of dat u in aanmerking wilt komen voor gratis rechtsbijstand. Wanneer u een particulier advocaat niet kunt betalen, krijgt u een kosteloze advocaat (*Defensor Publico*) toegewezen. Vragen over uw rechtszaak moet u bespreken met uw advocaat. De Nederlandse vertegenwoordiging mag u hierover geen advies geven.

Particulier advocaat

Indien u dit wenst, kunt u een particulier advocaat aantrekken. U moet er in dat geval wel rekening mee houden dat u met hoge kosten van deze advocaat te maken zult krijgen. De Nederlandse vertegenwoordiging kan eventueel een lijst met namen en adressen van advocaten verstrekken. Zij draagt echter geen enkele verantwoordelijkheid voor de wijze waarop de uiteindelijk door u gekozen advocaat de verdediging voert of het resultaat dat hij of zij behaalt. Het honorarium van een advocaat bepaalt u, met de nodige zorgvuldigheid, zelf in overleg met de advocaat. In Brazilië neemt de Nederlandse overheid de kosten van de verdediging **niet** voor haar rekening. Het is evenmin mogelijk bij de overheid een geldlening aan te vragen voor het betalen van een advocaat.

U kunt een Nederlandse advocaat (op eigen kosten) als adviseur van uw Braziliaanse advocaat inschakelen. Een Nederlandse advocaat kan u in Brazilië niet voor de rechtbank verdedigen.

Pro Deo advocaat

Als u niet genoeg geld heeft voor een particulier advocaat wijst de rechtbank een pro Deo advocaat aan. Voor deze advocaat hoeft u niet te betalen. Hoe een pro Deo advocaat uw belangen behartigt, is sterk afhankelijk van de persoon. U moet er rekening mee houden dat de meeste pro Deo advocaten zich zullen beperken tot de hoogst noodzakelijke werkzaamheden. In de praktijk betekent dit dat zij u in de gevangenis niet vaak zullen bezoeken. Wanneer u niet tevreden bent over de wijze waarop uw advocaat uw belangen behartigt, kunt u door tussenkomst van uw advocaat een verzoek indienen bij de rechtbank om een andere pro Deo advocaat toegewezen te krijgen. Een rechter is niet verplicht een nieuwe advocaat toe te wijzen. Bovendien hoeft een nieuwe advocaat niet altijd beter te zijn.

Tolk

| 22 |

De taal kan bij uw rechtszaak een grote barrière zijn. U heeft het recht te begrijpen wat u ten laste wordt gelegd en wat tijdens een rechtszitting wordt besproken.

Voordat u een verklaring ondertekent, zorg er dan voor dat u de inhoud van die verklaring goed begrijpt. Zo nodig kunt u om een vertaling van de verklaring vragen in een voor u begrijpelijke taal. De medewerkers van de Nederlandse vertegenwoordiging kunnen niet optreden als tolk. Zij kunnen u wél uitleggen hoe u een tolk kunt inschakelen.

Lokale autoriteiten zijn verplicht om te zorgen voor een tolk tijdens een rechtszaak als u de taal in het land niet machtig bent. U dient dit dan wel aan te geven.

5. Het strafproces

Algemeen

Het Braziliaanse strafproces verschilt aanzienlijk van het Nederlandse strafproces. Gewoonlijk wordt de strafzaak behandeld in de deelstaat waarbinnen het delict is gepleegd.

Voordat u officieel wordt beschuldigd, vindt er een onderzoek plaats. Het is mogelijk dat u tijdens het onderzoek alleen contact heeft met uw advocaat en met officiële instanties zoals de Nederlandse vertegenwoordiging. De gevangenis legt deze regels doorgaans op.

Tijdens rechtszittingen zijn de advocaat en zo nodig een tolk aanwezig. Een rechtszitting kan in bepaalde gevallen ook zonder u plaatsvinden. Dit kan echter alleen als u vooraf toestemming geeft. Uw advocaat kan u hierover het beste informeren. In sommige gevallen wordt u naar de rechtbank gebracht, maar vindt er op die dag geen rechtszitting plaats. Hier hoeft u zich geen zorgen over te maken. Vaak komt het voor dat onderzoeksgegevens of procedures op dat moment niet compleet zijn en er een latere datum voor de rechtszitting wordt vastgesteld. Vragen over uw rechtszaak dient u te bespreken met uw advocaat. De Nederlandse vertegenwoordiging kan en mag u hierover geen advies geven.

| 23 |

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de diverse fasen van het strafproces:

1. Arrestatie
2. Ondervraging / verhoor
3. Voorlopige hechtenis
4. Vrijlating op borgtocht
5. Voorlichtingsrapport reclassering
6. Mogelijkheden tot strafvermindering
7. Vonnis
8. Hoger beroep

Arrestatie

Na uw arrestatie wordt u overgebracht naar het bureau van de politie of naar een tijdelijke gevangenis (*Centro de Detenção Provisória*). Op het politiebureau of C.D.P. worden al uw persoonlijke bezittingen, uw paspoort en eventuele andere identiteitspapieren in beslag genomen tegen afgifte van een bewijs van ontvangst. De in beslag genomen bezittingen worden gewoonlijk overgedragen aan de detentie inrichting waarnaar u wordt overgebracht. Bij vrijlating kunt u, indien het paspoort niet wordt teruggegeven, voor de terugreis naar Nederland een reisdocument, meestal een 'laissez passer' (LP, tijdelijk paspoort) aanvragen bij de Nederlandse vertegenwoordiging. Een reisdocument wordt alleen afgegeven na een schriftelijke verklaring van de Braziliaanse justitie dat u het land mag verlaten. De Nederlandse vertegenwoordiging kan geen assistentie verlenen bij het terugkrijgen en terugsturen van in beslaggenomen geld en bagage. Bespreek met uw advocaat wat de mogelijkheden zijn om uw persoonlijke eigendommen terug te krijgen

| 24 |

Ondervraging/verhoor

Onderzoekhandelingen zoals ondervraging en verhoor worden in Brazilië door een '*delegado*' (politieofficier) afgenomen. Wanneer u op heterdaad betrapt bent, stelt de delegado een verslag (proces verbaal) op van de feiten en een overzicht van uw rechten. Meestal wordt u gevraagd dit te tekenen. Hierbij is een advocaat zelden aanwezig. Bij het politieverhoor en het verhoor door de delegado heeft u het recht om te zwijgen. Overigens gaat de procedure wanneer u zwijgt wel normaal door. Indien nodig - en u hierom tijdig gevraagd heeft - is een tolk bij de verhoren aanwezig.

Voorlopige hechtenis

Zodra de delegado zijn onderzoek heeft voltooid, draagt hij het dossier over aan de rechtbank van het arrondissement waar het misdrijf is gepleegd (*Tribunal Judicial de Comarca*). Afhankelijk van het delict wordt u gedurende deze periode in voorlopige hechtenis gehouden (meestal op een politiebureau). De verblijfsomstandigheden in politiecellen zijn vaak slecht, onhygiënisch en ongerieflijk. Door een chronisch ruimtetekort zijn de cellen overvol. Als de berechting tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf leidt, vindt overplaatsing naar een strafinrichting plaats, mits daar ruimte beschikbaar is. Een medewerker van een Nederlandse vertegenwoordiging

probeert u zo snel mogelijk te bezoeken na uw plaatsing in een huis van bewaring of gevangenis.

Wanneer u niet binnen 180 dagen officieel in staat van beschuldiging bent gesteld, dient u vrij gelaten te worden. Dit kan alleen als de vertraging niet te wijten is aan uzelf of uw advocaat. In de praktijk wordt deze termijn bijna nooit in acht genomen.

Vrijlating op borgtocht

Het is in sommige gevallen mogelijk om tijdens de voorlopige hechtenis vrijlating op borgtocht te krijgen. Borgtocht houdt in dat u een betaling doet aan de rechtbank, waarmee u de garantie geeft dat u aanwezig bent bij de rechtszittingen.

Tijdens deze periode hoeft u niet in de gevangenis te verblijven. Iedere verdachte kan een borgtochthoorzitting krijgen. Ervaring leert echter dat buitenlanders in de meeste gevallen niet worden vrijgelaten op borgtocht, vanwege het risico dat zij niet meer op de rechtszitting verschijnen. U kunt de mogelijkheden van vrijlating op borgtocht bespreken met uw advocaat. Een vastgestelde borg is meestal een hoog bedrag. De Nederlandse overheid verstrekt geen geld of leningen voor borgtocht. Indien u op borgtocht in voorlopige vrijheid wordt gesteld en toestemming krijgt van de rechter om gedurende uw rechtszaak in Nederland, het Caraïbisch gebied, Curaçao, St. Maarten of Aruba te verblijven, gebeurt dat uiteraard op de voorwaarde dat u op de rechtszitting verschijnt.

| 25 |

Voorlichtingsrapport reclassering

De Nederlandse Reclassering kan een rapport over uw sociale achtergrond samenstellen. In Nederland is het gebruikelijk dat de rechtbank bij het bepalen van de strafmaat rekening houdt met de bevindingen in het voorlichtingsrapport. Taalproblemen en cultuurverschillen kunnen een goede communicatie tussen u, uw advocaat en de rechtbank in de weg staan. De beschikbaarheid van een voorlichtingsrapport kan een positieve invloed hebben op de uiteindelijke strafbepaling. De beschikbaarheid van een voorlichtingsrapport biedt echter geen garantie tot strafvermindering. In het rapport beschrijft een beëdigd reclasseringsmedewerker de omstandigheden waarin u verkeerde vóór uw arrestatie. Bijvoorbeeld het al dan niet wonen in gezinsverband, het hebben van werk of het volgen van een opleiding. En ook, indien nodig, feiten over uw levensloop, uw opvoeding, uw medische geschiedenis en eventueel uw eerdere contacten

met justitie. Deze inlichtingen worden - alleen met uw toestemming - verzameld bij personen die u goed kennen, zoals familieleden, partner, werkgever, huisarts of maatschappelijk werker.

Soms bevat het rapport een plan voor eventuele hulp die de reclassering kan bieden tijdens gevangenschap. Het uitbrengen van een rapport is niet altijd mogelijk of zinvol. Wanneer u onvoldoende referenten (familie, vrienden, werkgevers) opgeeft en weinig inlichtingen over u te krijgen zijn, is het niet mogelijk een rapport te schrijven. Als u al een strafblad heeft, wordt er meestal geen rapport opgemaakt.

Uw advocaat ontvangt het rapport rechtstreeks van Reclassering Nederland of via de Nederlandse vertegenwoordiging. Reclassering Nederland verzoekt de advocaat het rapport met u te bespreken alvorens het door te leiden naar de rechtbank. Er zijn voor u geen kosten verbonden aan het maken van uw rapport. Het is van belang dat u dit rapport in een zo vroeg mogelijk stadium aanvraagt. Een rapport vraagt u aan door het invullen en ondertekenen van een formulier dat u van de Nederlandse vertegenwoordiging kunt krijgen.

| 26 |

Mogelijkheden tot strafvermindering

Strafvermindering is een afspraak tussen de aanklager en de advocaat van de verdachte, waarin de verdachte schuldig pleit en akkoord gaat met een voorgestelde gevangenisstraf. Of u schuld moet bekennen en wanneer u dit moet doen, dient u met uw advocaat te bespreken. U kunt soms strafvermindering krijgen als u uw medewerking verleent aan het onderzoek van de justitiële autoriteiten. Het is belangrijk in dat geval gemaakte afspraken schriftelijk te laten bevestigen. U kunt uw situatie en de mogelijkheden die u heeft het beste bespreken met uw advocaat. Nadat het vonnis is uitgesproken, krijgt u geen strafvermindering meer, maar u kunt wel in hoger beroep gaan. Na de veroordeling gaat u naar een gevangenis waar u de rest van uw straf moet uitzitten.

Vonnis

De strafmaat is afhankelijk van het gepleegde delict. De criteria voor de vaststelling van een strafmaat in Brazilië verschillen van de in Nederland gebruikelijke maatstaven. Dit geldt vooral voor delicten met verdovende middelen. Zo kunnen voor handel in verdovende middelen, zonder dat er

rekening wordt gehouden met eventuele verzachtende omstandigheden, straffen worden opgelegd van 3 tot 15 jaar en betaling van een geldboete. De boete wordt uitgedrukt in aantal dagen minimumloon. Vraag uw advocaat hoe hoog de geldboete is. Bij internationale drugshandel (bijvoorbeeld smokkel van drugs naar Europa) kan de straf met een derde of twee derde worden verhoogd. Na de veroordeling gaat u naar een gevangenis waar u de rest van uw straf moet uitzitten (dit geldt niet voor de staat São Paulo, daar wordt u vrij snel na arrestatie vanuit een tijdelijke gevangenis (*Centro de Detenção Provisória*) overgeplaatst naar de gevangenis waar u de rest van uw straf uitzit.). U wordt meestal niet overgeplaatst op de dag van uw veroordeling. Dit kan enige weken duren. Neem contact op met de Nederlandse vertegenwoordiging wanneer u bent veroordeeld en wanneer u wordt overgeplaatst naar een andere gevangenis zodat de Nederlandse vertegenwoordiging u kan bezoeken. Na de veroordeling gaat u meestal naar een andere gevangenis. De verantwoordelijkheid voor de veroordeelde (en dus ook het dossier) gaat daarbij over naar de uitvoeringsrechter (*juíz de execução*). Deze rechter oordeelt over het verloop van de straf, inclusief verlies van strafvermindering (*remição de pena*) door eventuele disciplinaire maatregelen tijdens detentie.

Het Braziliaanse strafrecht kent vier categorieën strafuitvoeringen:

- a) Gesloten regime (*regime fechado*). Opgesloten in een zeer zwaar bewaakte gevangenis (*segurança máxima*) of in een gemiddeld zwaar bewaakte gevangenis (*segurança média*).
- b) Half open regime (*regime semi aberto*). Na goed gedrag gedurende tenminste 1/6 (soms 2/5) deel van de straf kan dit regime worden toegepast: in de nachten in de gevangenis, overdag buiten de gevangenis. Hiervoor is wel een vaste verblijfplaats buiten de gevangenis vereist en goedkeuring van de gevangenisdirecteur. In Sao Paulo mag men alleen buiten de gevangenis verblijven indien men buiten de gevangenis werk heeft.
- c) Open regime (*regime aberto*). U bevindt zich buiten de gevangenis met een regelmatige meldplicht. Ook hierbij is een vaste verblijfplaats vereist, het tonen van goed gedrag en opnieuw 1/6 (soms 2/5) deel van de straf in half open regime volbracht.
- d) Voorwaardelijke vrijheid (*liberdade condicional*) buiten de gevangenis.

De uitvoeringsrechter heeft een grote mate van autonomie in de beoordeling van de overgang van het ene regime naar het andere. Het Openbaar Ministerie kan hoger beroep aantekenen wanneer ze het niet eens is met de toewijzing van de uitvoeringsrechter.

Instellen hoger beroep

De uitspraak van de rechtbank is pas definitief (*transitado em julgado*) wanneer de termijn is verstreken waarbinnen u of het openbaar ministerie hoger beroep kunnen aantekenen. Hoger beroep kunt u aantekenen bij de volgende instanties:

Het Gerechtshof (*Tribunal da Segunda Instância Justiça Federal*)

Hier kunt u beroep instellen wanneer u het niet eens bent met het vonnis van de rechtbank (*Tribunal de Comarca*). In dat geval vraagt u om een nieuwe beoordeling van de feiten en van het toegepaste recht. Een verzoek tot hoger beroep moet binnen 10 dagen na de veroordeling plaatsvinden.

| 28 | Een panel van rechters beoordeelt het verzoek. U bent hier niet bij aanwezig. Ook de aanklager kan tegen de uitspraak in beroep gaan. U moet rekening houden met het feit dat behandeling in beroep ook kan leiden tot strafverzwaring. Of het zinvol is in hoger beroep te gaan, dient u te bespreken met uw advocaat.

De Hoge Raad (*Supremo Tribunal de Justiça*)

Hier kunt u beroep instellen tegen de beslissingen van het gerechtshof. De zaak wordt dan niet meer inhoudelijk behandeld, maar gaat om de vraag of de geldende wettelijke procedures (vormvereisten) zijn nageleefd. Het verdient de voorkeur om met de advocaat nauwgezet te overleggen of het instellen van hoger beroep zinvol is.

De ervaring leert dat de rechtsgang in Brazilië traag verloopt. Als de afwikkeling van het ingestelde hoger beroep langer duurt dan de oorspronkelijke straf moet na het uitzitten van die straf worden gewacht op de uitspraak van het hoger beroep.

6. Mogelijkheid tot strafoverdracht

Algemeen

Het is onder bepaalde voorwaarden en na toestemming van de verantwoordelijke autoriteiten mogelijk, uw (rest)straf in Nederland uit te zitten.

Dat heet strafoverdracht. Er zijn drie mogelijkheden voor strafoverdracht:

De **WOTS**¹ geldt voor landen buiten de EU waar Nederland een verdrag tot overbrenging mee heeft afgesloten én voor die EU-landen waar de WETS nog niet in werking is. Nederland en het land waar u gedetineerd bent, mogen een verzoek tot overbrenging naar Nederland weigeren zonder u daarvoor een reden op te geven.

De **WETS**² geldt alléén voor landen binnen de EU die de WETS hebben opgenomen in hun nationale wetgeving. Nederland heeft dit in 2012 gedaan. Strafoverdracht vindt onder de WETS-regelgeving plaats, tenzij u vóór 5 december 2011 veroordeeld bent. In dat geval geldt nog de WOTS.

| 29 |

Caraïbisch Nederland, Aruba, Curaçao en St. Maarten kennen een eigen uitvoeringswet voor strafoverdracht. Deze wordt **LOTS**³ genoemd.

In Brazilië zijn de WOTS en de LOTS van toepassing.

Aanvraagprocedure

U kunt bij de gevangenisdirectie aangeven, dat u in aanmerking wilt komen voor de WOTS/LOTS. Bij de WETS kunt u niet zelf een verzoek tot overbrenging indienen. Alléén het land waar u bent veroordeeld, mag dit doen. De Nederlandse vertegenwoordiging kan u informatie geven over de lokale procedures met betrekking tot het aanvragen van de WOTS/WETS.

¹ 'Wet Overdracht Tenuitvoerlegging Strafvonnissen'

² 'Wet wederzijdse Erkenning en Tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke Sancties'

³ 'Landsverordening inzake de Overdracht Tenuitvoerlegging van Strafvonnissen'

Meer weten?

WOTS/WETS

In Nederland valt strafoverdracht onder de verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie in Den Haag. U kunt contact opnemen met de afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS) van dit ministerie via de Informatielijn WETS/WOTS: 088 072 5963. Ook uw contactpersoon en uw advocaat kunnen dit nummer bellen als zij vragen hebben over strafoverdracht. Of kijkt u op de website:

www.dji.nl/onderwerpen/strafoverdracht-wots-en-wets.aspx.

LOTS

Strafoverdracht valt aan de kant van Caraïbisch Nederland en Curaçao onder de verantwoordelijkheid van de Procureur Generaal en op Aruba en Sint Maarten is de Minister van Justitie verantwoordelijk voor strafoverdracht. Wilt u meer weten dan kunt u contact opnemen met deze instanties. U vindt de adresgegevens in de bijlagen van deze brochure.

7. Tot slot

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse vertegenwoordiging zijn er voor u om u, daar waar mogelijk en toegestaan, bij te staan en te helpen. Alle informatie die u, uw familie of uw vrienden aan het ministerie van Buitenlandse Zaken of de Nederlandse vertegenwoordiging geven, blijft vertrouwelijk.

Hoe vindt u een Nederlandse vertegenwoordiging

In de hoofdsteden van de meeste landen kunt u een Nederlandse vertegenwoordiging vinden. Adressen van Nederlandse vertegenwoordigingen vindt u op: www.rijksoverheid.nl, in het lokale telefoonboek of bij de lokale autoriteiten.

Honoraire Consuls

Nederland wordt in veel landen en plaatsen vertegenwoordigd door een honorair consul. Dit zijn vaak mensen uit het bedrijfsleven, die naast hun normale werkzaamheden de Nederlandse belangen behartigen in een bepaald land of gebied dat zij goed kennen. De honoraire consul is niet altijd een Nederlander. Met sommige honoraire consuls kunt u daarom alleen Engels of een derde taal spreken.

8. Bijlagen

Bijlage 1 Adreslijst Nederlandse vertegenwoordiging

Brazilië

Ambassade te Brasília

SES Avenida das Nações, Quadra 801

Lote 05

70405-900 Brasília - DF

T +55 (0)61 3961 3200

F +55 (0)61 3961 3234

E bra-ca@minbuza.nl

Ressort: het Federale District, het district Chapadões do Paracatú van de deelstaat Minas Gerais, de deelstaten Tocantins, Goiás, Bahia, Sergipe, Alagoas, Pernambuco, Paraíba, Rio Grande do Norte, Ceará, Piauí, Maranhão, Pará, Amazonas, Amapá, Mato Grosso, Acre, Rondônia en Roraima.

| 33 |

Consulaat-Generaal te São Paulo

Av. Brigadeiro Faria Lima 1779 – 3º andar

01452-001 São Paulo - SP

T +55 (11) 3811 3300

F +55 (11) 3814 0802

E sao-ca@minbuza.nl

Ressort: de deelstaten São Paulo, Mato Grosso do Sul, Paraná, Santa Catarina, Rio Grande do Sul

Consulaat-Generaal te Rio de Janeiro

Praia de Botafogo 242 - 10º andar

22250-145 Botafogo

Rio de Janeiro - RJ

T +55 (0)21 2157 5400

F +55 (0)21 2157 5454

E rio-ca@minbuza.nl

Ressort: de deelstaten Rio de Janeiro, Espirito Santo, Minas Gerais
(met uitzondering van het district “Chapadões do Paracatú”)

Honoraire consul te Belém

Avenida Claudio Saunders 1694

67030-160 Ananindeua - PA

T +55 (0)91 3255 3194

E isl@interconnect.com.br

| 34 |

Ressort: De deelstaten Pará en Amapá (ressorteren onder Brasília)

Honoraire consul te Belo Horizonte

Rua Sergipe 1167 - sala 1203

Funcionários

33130-171 Belo Horizonte - MG

T +55 (0)31 3221 7377

F +55 (0)31 3227 5275

E contacto@consuladoholandabh.com.br

Ressort: de deelstaat Minas Gerais (m.u.v. het district Chapadões do Paracatú) ressorteert onder Rio de Janeiro

Honoraire consul te Curitiba

Rua Tibagi 294, suíte 1206

Curitiba Business Center

80060-110 - Curitiba - PR

T +55 (0)41 3323-7796

F +55 (0)41 3323 6091

E nlconsuladocuritiba@terra.com.br

Ressort: de deelstaten Paraná en Santa Catarina (ressorteren onder São Paulo)

Honorair consul te Fortaleza

Rua Rocha Lima 371

Joaquim Távora

60135-000 Fortaleza - CE

T +55 (0)85 3242 0888

F +55 (0)85 3242 9222

E consulado@emitrade.com.br

Openingstijden consulaat: 14.00 uur - 18.00 uur

Ressort: de deelstaten Ceará, Piauí, Maranhão en Rio Grande do Norte (ressorteren onder Brasília)

Honorair consul te Manaus

Hevi Embalagens

Avenida Tefé 500, Japiim

69078-000 Manaus - AM

T +55 (0)92 2126 1300

F +55 (0)92 2126 1313

E diretoria@hevi.com.br

| 35 |

Ressort: de deelstaten Amazonas en Roraima (ressorteren onder Brasília)

Honorair consul te Natal

Avenida Praia de Tibau 2230

CEP 59094-500

Ponta Negra Natal - RN

T +55 (0)84 3219 0459

E consuladodaholanda@nbusinesscenter.com.br

Ressort: de deelstaat Rio Grande do Norte (ressorteert onder Brasilia)

Honorair consul te Porto Alegre

Avenida Bagé 3001
90450-150 Port Alegre-RS
T +55 (0)51 3331 3832
E holland@terra.com.br

Openingstijden consulaat: 09.30 - 12.30 uur van maandag t/m donderdag

Ressort: De deelstaat Rio Grande do Sul (ressorteert onder São Paulo)

Honorair consul te Recife

Rua Ernesto de Paula Santos 187
2201 Boa Viagem
51021-330 Recife - PE
T +55 (0)81 3312 6363
F +55 (0)81 3312 6251
E consulado.recife@tecop.com.br

| 36 |

Ressort: de deelstaten Pernambuco, Alagoas en Paraíba(ressorteren onder Brasília)

Honorair consul te Salvador

Rua Largo do Carmo n° 04 Sala 101
Bairro Santo Antônio
-40301-400 Salvador - BA
T +55 (0)71 3241 8352
F +55 (0)71 3241 5343
E hleusen@dannemann-sa.com.br

Ressort: de deelstaten Bahia en Sergipe (ressorteren onder Brasília)

Honorair consul te Santos

UNIMAR – Agenciamentos
Marítimos Ltda.
Praça Correia de Melo, 9 - Centro
11013-220 Santos - SP
F +55 (0)13 3221 4863 (Consulaat)
E alettieri@ssz.unimar-agency.com.br

Ressort: De stad Santos (ressorteert onder São Paulo)

Honorair consul te Vitória

Rua Henrique Moscoso no. 1019

Ed.Vila Shopping SL 301

Centro

CEP 29.100-020

Vila Velha-ES

T +55 (0)27 3219 0834

F +55 (0)27 3222 7291

E consul.holanda@mormorexport.com.br

Ressort: De deelstaat Espírito Santo (ressorteert onder Rio de Janeiro)

Bijlage 2 Overige nuttige adressen

Nederland

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid
Afdeling Consulaire Aangelegenheden (DCV/CA)
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
T +31 (0)70 348 5050
F +31 (0)70 348 5256
E dcv-ca@minbuza.nl

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Dienst Justitiële Inrichtingen
Afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS)
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
WOTS Informatielijn (bereikbaar op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur Nederlandse tijd)
T +31 (0)88 072 5963
F +31 (0)88 072 5874
E ios@dji.minjus.nl

| 39 |

Reclassering Nederland/Bureau Buitenland

Postbus 136
3500 AC Utrecht
T +31 (0)30 287 9900
F +31 (0)30 287 9998
E buitenland@reclassering.nl

Stichting PrisonLAW

Panamalaan 6B
1019 AZ AMSTERDAM
T +31 (0)20 663 3397
F +31 (0)20 693 9980
E info@prisonlaw.nl

Aruba

Arubaanse Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming 1961

Windstraat 19

Oranjestad, Aruba

T +297 (5)82 1496 / 2491 / 8494

F +297 (5)83 0084

Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba (VNO)

L.G. Smith Boulevard 44

Oranjestad, Aruba

T +297 (5)25 2866 | +31 (0)70 426 8905

F +297 (5)25 2850

E info@vno.minbzk.nl

Parket Procureur-Generaal Aruba

Havenstraat 2. Oranjestad, Aruba

T +297 (5)82 1415

F +297 (5)83 8891

| 40 |

Curaçao

Vertegenwoordiging van Nederland in Willemstad, Curaçao (VNW)

Scharlooweg 55

Willemstad, Curaçao

T +599 (9)434 3200

F +599 (9)461 4705

E info@vnw.minbzk.nl

Stichting Reclassering Curaçao

Scharlooweg 154-156

Curaçao

T +599 (9)461 1832

F +599 (9)465 5105

Parket Procureur-Generaal Curaçao

Wilhelminaplein 4

Willemstad, Curaçao

T +599 (9)463 4111

F +599 (9)461 3786

St. Maarten

Vertegenwoordiging van Nederland in Philipsburg, St. Maarten (VNP)

Frontstraat 26

Phillipsburg, St. Maarten N.A.

Postbus 502

T +1 721 (5)43 0140/41

F +1 721 (5)43 0142

E info@vnp.minbzk.nl

Bonaire

Stichting Reclassering Bonaire

Gallery Shopping Mall

Kaya LD Gerharts Nr. 8

Bonaire

T +599 (7)173 288

F +599 (7)173 287

Bijlage 3 Landenlijst

Andorra	Italië	Portugal
Australië	IJsland	Roemenië
België	Japan	San Marino
Bulgarije	Kroatië	Singapore
Canada	Letland	Slovenië
Cyprus	Liechtenstein	Slowakije
Denemarken	Litouwen	Spanje
Duitsland	Luxemburg	Tsjechië
Estland	Malta	Vaticaanstad
Finland	Monaco	Verenigd Koninkrijk
Frankrijk	Nieuw Zeeland	Zweden
Griekenland	Noorwegen	Zwitserland
Hongarije	Oostenrijk	
Ierland	Polen	

Bijlage 4 Woordenlijst

preso arrestatie, gevangene
direito a um advogado recht op een advocaat
direito de permanecer em silencio recht om te zwijgen
suspeito verdachte, verdenking van het plegen van een strafbaar feit
ordem de prisão bevel tot in hechtenisneming
acusado beschuldigde, beschuldigd
investigação onderzoek
indiciado aangeklaagd(e)
aguardando julgamento in afwachting van berechting
declarar culpado schuldig pleiten
contestando a acusação de aanklacht aanvechten
sentença veroordeling, straf
multa boete
recorrer da sentença in hoger beroep gaan
defensor verdediger, advocaat
promotor da acusação aanklager
advogado advocaat
defensor público pro Deo advocaat
advogado particular privé advocaat
juiz rechter
cúmplice medeplichtige
auxilio judicial rechtshulp
tribunal de rechtbank
meu advogado mijn advocaat
polícia de politie
Procurador da Justiça de officier van justitie
Juiz de Instrução de rechter-commissaris
tribunal rechtbank
audiência hoorzitting
fiança borgtocht
liberdade condicional voorwaardelijke vrijheid
federal het gehele land betreffend
estadual de deelstaat betreffend
crime hediondo zwaar / ernstig misdrijf
grave delito ernstige overtreding

Praktische Portugese zinnen

Ik wil een verzoek indienen te spreken met *Gostaria de pedir para falar com*
de directeur *o diretor*
de aalmoezenier *o capelão*
de geestelijk verzorger *o pastor*
de medische verzorger *o médico*
de hoofdbewaarder *o chefe da guarda prisional*
Ik wil een speciale brief schrijven naar *Gostaria de escrever uma carta especial para*
mijn ambassade *a minha Embaixada*
mijn ouders *os meus pais*
mijn vrouw *minha esposa*
mijn echtgenoot *meu marido*
de Reclassering in Nederland *o Departamento de Reinserção Social nos Países Baixos*
anderen *outros*

| 46 |

Ik heb nodig *Preciso de*
zeep/tandpasta *sabonete/pasta de dentes*
tandenborstel *escova de dentes*
handdoek/kam *toalha/pente*
scheerapparaat/mesjes *barbeador, lâminas de barbear*
schoenpoets *graxa para sapatos*
toilet papier/plaspot *papel higiênico/penico*
naald en draad *agulha e linha*
pen/schrijfpapier *caneta/papel de carta*
enveloppen/postzegels *envelopes/selos*
boeken/kranten *livros/jornais*
tijdschriften *revistas*
tabak/sigaretten *tabaco/cigarros*
lucifers/aansteker *fósforos/isqueiro*
condooms *preservativos*

waar kan ik krijgen/kopen/bestellen *onde posso adquirir/comprar/encomendar?*
kan ik (in)ruilen *posso trocar*
bestellen *encomendar*
slechtzittende kleding *roupa que não serve*
kapotte kleding *roupa rasgada*
kapot beddegoed *roupa de cama rasgada*

kapotte uitrusting *equipamento quebrado*

Ik begrijp het *Compreendo*

Ik begrijp het niet *Não compreendo*

Ik heb een tolk nodig *Preciso de um intérprete*

Kan ik informatie krijgen over *Posso ser informado sobre*

mijn rechten en plichten *meus direitos e deveres*

Ik volg een dieet *Sigo uma dieta*

Ik heb medicijnen nodig *Preciso de remédios*

Ik heb problemen met mijn *Tenho problemas com o meu*

celgenoot *companheiro/minha companheira de cela*

Ik heb problemen met mijn werk *Tenho problemas como meu trabalho*

Mag ik met iemand anders op de cel? *Posso trocar de companheiro de cela?*

maandag segunda feira

dinsdag terça feira

woensdag quarta feira

donderdag quinta feira

vrijdag sexta feira

zaterdag sábado

zondag domingo

's *morgens* de manhã

's *middags* de tarde

's *avonds* de noite

gisteren ontem

morgen amanhã

vandaag hoje

volgende week na próxima semana

volgende maand no mês que vem

voor (tijd) antes

na depois

bad banho

haar knippen cortar o cabelo

scheren fazer a barba

goed (está) bem

niet goed não está bem
waarom? por que?

een um [oem]
twee dois [dojs]
drie três [treis]
vier quatro [koewatro]
vijf cinco [siengko]
zes seis [seis]
zeven sete [setje]
acht oito [oito]
negen nove [nove]
tien dez [deis]
elf onze [onze]
twalf doze [doze]
veertien quatorze [kwatorze]

Deze brochure is een uitgave van:
Het ministerie van Buitenlandse Zaken

Directie:
Consulaire Zaken en Visumbeleid
Afdeling Consulaire Aangelegenheden
(DCV/CA)

Postbus 20061 | 2500 EB Den Haag
www.rijksoverheid.nl
© Buitenlandse Zaken | april 2015

Opmaak:
Xerox/OBT

15BUZ85282